

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

28 september 2005

Ons kenmerk

AP/PSW/2005/41872

Onderwerp

Ziekteverzuim in het basis-, speciaal - en
voortgezet onderwijs in 2004,
Trendcijfers ziekteverzuim 2005,
Arbo(plus)convenanten

Hierbij presenteer ik u de ziekteverzuimcijfers voor het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs over het jaar 2004. Het ziekteverzuim in het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs is in 2004 licht blijven dalen. De doelstellingen voor de reductie van het ziekteverzuim uit het Arboconvenant¹ en de CAO 2003² zijn gehaald. In het basisonderwijs is het ziekteverzuimpercentage in 2004 gedaald tot 6,5 procent en in het speciaal onderwijs tot 7,2 procent. In het voortgezet onderwijs is het ziekteverzuim in 2004 gedaald naar 5,6 procent. Er worden nog steeds grote inspanningen verricht op het verder doen dalen van het verzuim met het besef dat iedere verdere daling steeds moeilijker realiseerbaar is.

Ziekteverzuim in het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs 1999-2004:

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Basisonderwijs	8,65	8,9	8,35	7,57	6,76	6,48
Speciaal Onderwijs	9,43	9,61	9,75	8,73	7,56	7,21
Voortgezet Onderwijs	7,36	7,92	7,84	7,03	5,84	5,57

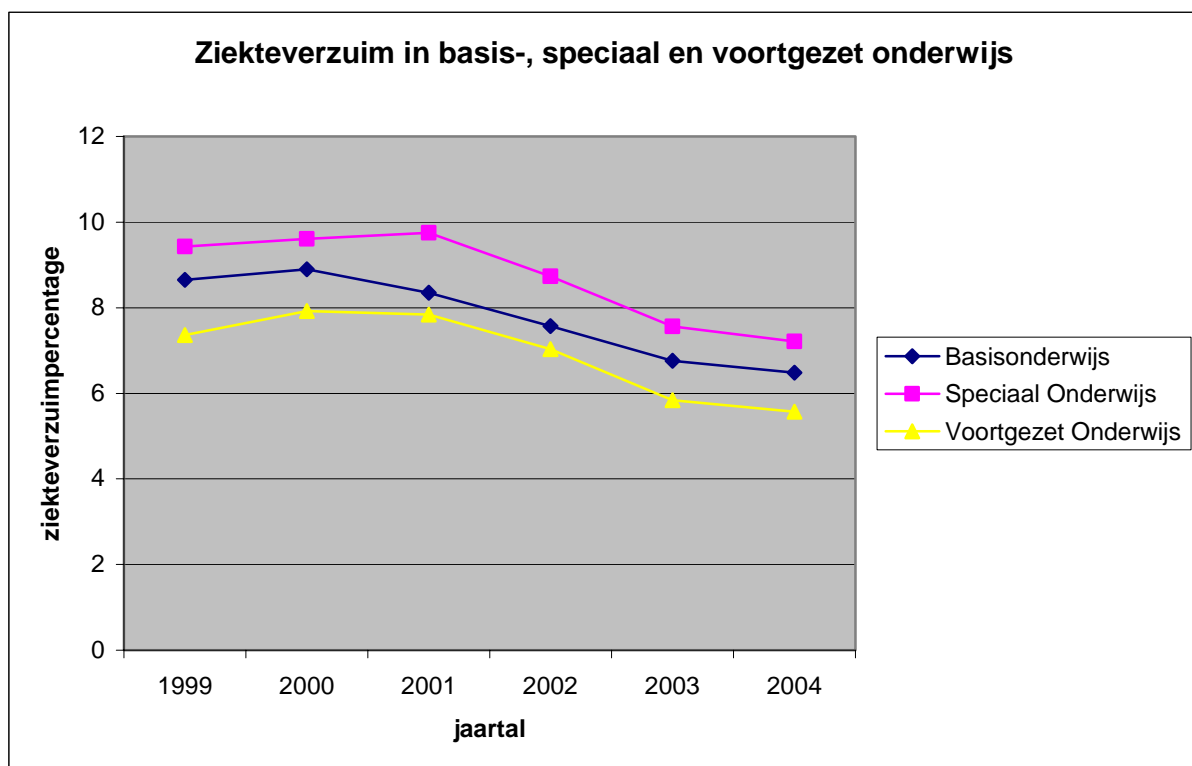
Bron: Regioplan Onderwijs en Arbeidsmarkt B.V.

¹ In het Arbodeelconvenant van sociale partners en overheid 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie primair en voortgezet onderwijs' van 22 mei 2000 staat, dat partijen zich ten doel stellen het ziekteverzuimpercentage in het primair en voortgezet onderwijs in drie jaar terug te brengen met 1 procentpunt ten opzichte van het niveau van 1999.

² In de CAO 2003 (po en vo) zijn afspraken gemaakt om het ziekteverzuim nog verder te verminderen. In het primair onderwijs zou dit eind 2004 met 1 procentpunt gedaald moeten zijn tot 6,63 procent. In het speciaal en voortgezet onderwijs zou het verzuim in dezelfde periode moeten dalen met 0,5 procentpunt tot 7,93 respectievelijk 5,86 procent. Hiertoe is in 2004 een activiteitenprogramma ziekteverzuimdaling ingezet. Uit de ziekteverzuimcijfers over 2004 blijkt dat ook deze doelstellingen voor alle sectoren zijn gehaald.

Voor het primair onderwijs betekent deze daling van het ziekteverzuim het volgende. Uitgaande van een gemiddeld aantal fte's over de periode 1999-2004 van 120.000 en een daling van het ziekteverzuim van 2,1% over deze periode zijn er ten opzichte van 1999 in 2004 ongeveer 2520 fte minder verloren gegaan aan verzuim.

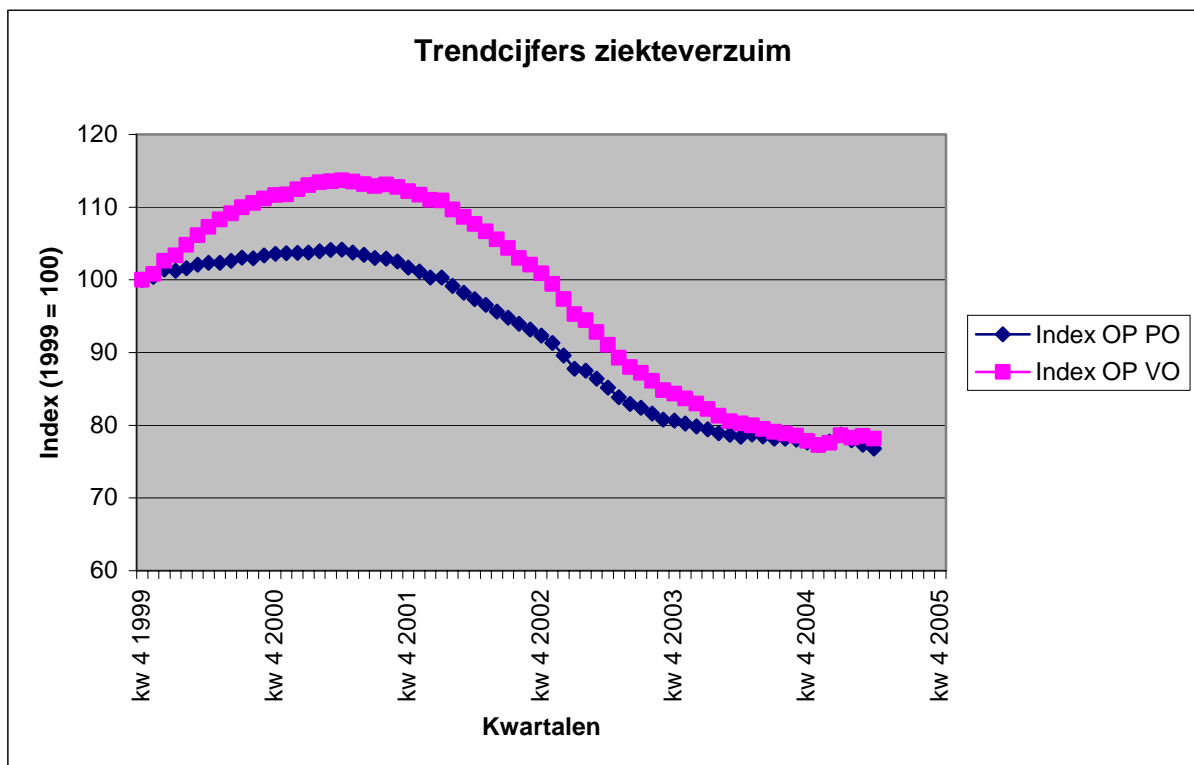
In het voortgezet onderwijs zijn de resultaten eveneens bevredigend. Uitgaande van gemiddeld 75.000 fte's per jaar werkzaam binnen het VO over de periode 1999-2004 en een ziekteverzuimdaling van 1,8% zijn er ten opzichte van 1999 in 2004 ongeveer 1350 fte minder verloren gegaan vanwege verzuim.

Het ziekteverzuimpercentage is exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof en inclusief ziekteverzuim langer dan één jaar. Het onderzoek naar de ziekteverzuimcijfers in PO en VO in 2004 wordt uitgevoerd door Regioplan Onderwijs en Arbeidsmarkt B.V. in opdracht van het ministerie van OCW en de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs (Vf-BGZ). Vanaf 1999 worden de verzuimmaten op deze wijze berekend en eens per jaar worden deze gegevens geanalyseerd en gerapporteerd. In het najaar zal de analyse over 2004 afgerond zijn en zal de rapportage hierover naar de Kamer verzonden worden.

Trendcijfers 1ste en 2de kwartaal 2005

De trendcijfers ziekteverzuim over het eerste half jaar van 2005 geven een positief beeld. In het PO is onder het onderwijsgevend personeel een lichte daling van het ziekteverzuim te constateren. Voor het onderwijsgevend personeel in het VO is er in het eerste half jaar van 2005 een stabilisatie van het ziekteverzuim geconstateerd. Vergelijken met andere sectoren in Nederland is de onderwijssector een van de weinige waar het ziekteverzuim niet is gestegen.

Bron: Vf-BGZ

De trendcijfers ziekteverzuim zijn vervuilde standgegevens, afkomstig uit CASO en bewerkt door het Vf-BGZ. Met deze gegevens kunnen slechts ontwikkelingen worden geduid. Ten aanzien van de feitelijke hoogte van de verzuimgegevens is vaak sprake van een overschatting. Daarom wordt in deze grafiek niet ingegaan op het cijfermatige niveau van het verzuim, maar wordt alleen de ontwikkeling hierin geschetst.

Het arbo(plus)convenant in PO en VO

De arboconvenanten voor PO en VO zijn in 2001 van start gegaan en eind 2004 afgerond. Op dit moment wordt er aan de eindevaluatie gewerkt. In het najaar worden deze eindevaluaties afgerond en naar de Kamer verzonden. Vanwege het aflopen van de huidige convenanten zullen de rapportages over de uitvoering van de arboconvenanten aan de Tweede Kamer na deze eindevaluatie beëindigd worden.

In het Arboconvenant PO en VO is – behalve reductie van het ziekteverzuim – afgesproken het arbeidsrisico psychische belasting (werkdruk) per 1 december 2004 met ten minste 10 procent te reduceren. Reden hiervoor is dat een te grote werkbelasting een belangrijke oorzaak is van (langdurig) ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. De 0-meting van de beleefde werkdruk heeft in 2000 plaatsgevonden. Onlangs heeft de “1-meting” plaatsgevonden. Uit de voorlopige resultaten van deze 1-meting blijkt dat de ervaren werkdruk inderdaad meer dan 10 procent lager is dan bij de nulmeting.

In 2004 hebben de sociale partners uit het primair en voortgezet onderwijs invulling gegeven aan een tweede fase arboconvenant (“arboplusconvenant”). In de periode tot eind 2006 krijgen 650 langdurig zieke docenten en andere medewerkers en hun werkgevers hulp van reïntegratieadviseurs: de afspraak is dat minimaal de helft weer aan de slag komt. Daarnaast krijgen 700 leerkrachten in het primair en voortgezet onderwijs tot eind 2006 een intensieve training tot ‘interventiecoach’. Ze leren agressief gedrag te voorkomen en zo nodig adequaat in te grijpen. Deze en andere maatregelen moeten ertoe leiden dat eind 2006 het ziekteverzuim in het onderwijs met 10 procent is afgenomen (tot 6,1 procent in het basisonderwijs; tot 5,2 procent op het voortgezet onderwijs). Zoals bij alle arboplusconvenanten zal het ministerie van SZW namens de rijksoverheid plaats nemen in de Branche Begeleidings Commissie. Ook zal het ministerie van SZW de Tweede Kamer informeren over de voortgang van dit arboplusconvenant.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Maria J.A. van der Hoeven